

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Francisci Walsinghamij conuersio. n. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

ria Anglo-Saxonica imponeret, lentâ correptus febrî obiit Audomari, prope septuagenarius; quatri duo antequam de vita decederet inuidenti se cuidam in hæc verba locutus. " Duo & viginti nunc sunt anni ex quo diebus singulis in vnum ex sacris Christi Vulneribus irrepere soleo; nè igitur ex morbo minus attentus hanc consuetudinem intermittam, reuocet, oro, mihi in memoriam quo die in quod vulnus ingrediendum sit: hodie mihi Pes sinister sedes est.) Dies erat Mercurij; quarto post die, quo habitandum illi erat in Christi sacrosancto latere (quod hoc carmine celebrat.)

1611.

Eius deuotio erga quinque Christi vulnera.

O anima, ingredi in Centrum, pia viscera Christi;
O Sacrum Pectus, da mihi Amore mori.)

Piam animam efflauit, receptus, vti sperandum est, eo in diuino pectore quod sæpe pulsauerat, vt in æternum viuat. Viuet præterea, cum Deo bono, in ea, quam dixi, Historia Anglo-Saxonica, à primo fidei illa in Insula exordio per duodecim secula deductâ; ornabitque Christiani orbis Bibliothecas iustis voluminibus aliquot, ad exemplar Annalium Eminentissimi Baronij Cardinalis.

Hæc de admissis hoc anno dicta sufficiunt; quandoquidem ceteri vel supersunt adhuc, vel nihil præbent ad Historiam singulare.

IV. Annus sexcentiesimus nonus habuit *Franciscum Walsinghamium* Tyrone, quem Deus eâ arte traduxit ad fidem orthodoxam amplectendam quâ locum ipse suum in eiuſdem odium impellere moliebatur, & doctissimi morum virorum à fide errantiû vim nullam esse ad ea tollenda quæ de sua secta dubitationem afferunt, luculenter commonstrauit. Imbutus humanioribus in schola Pauliniana Londini, vbi adoleuit sedulus fuit in adeundis Protestantium Concionibus, peruolutandisque libris, tum etiam se ad Clerum applicuit, initiatus ab Pseudo-Episcope Eliensi horum, vt vocant, diaconatu, quo gradu obstrictum se sentiebat non ad se tantum eius in sectæ opinionibus perficiendum, sed & ad alios in eadem confirmandos. Ea occasione factum est vt quem cuidam, quem non satis firmum in errore suspicabatur, offerret legendum librum, ille eâ conditione acceperit vt vicissim *Walsinghamius* admitteret à se librum alterum percurrendum. Is erat *Personij* defensio Censuræ librorum duorum ab Charco & Hanmero Ministrorum editorum aduersus *Edmundum Campianum* Sacerdotem Societatis Iesu, *Walsinghamius* vt in Papistarum, scilicet, erroribus iocose luderet, illuderetque doctrinam, accepto non illibenter libro mole exiguo, etsi quidquid Catholici dicere pro se possent insito hæreticis supercilio contemneret, ardebat tamen cupiditate videndi quid dicerent, & de via domum rediens indentidem inspectat modò hanc, modò illam versans paginam, & vbiq; incurrens in quidpiam quod sectæ quam profitebatur Auctores quales fuerint viuis depingeret coloribus, indignabundus auerteat se tanquam à meris confictisque mendacijs, neque tamen auertere poterat vocem sine voce diuinitus menti illapsam

Franciscus Walsinghamius.

Ex lectione Censuræ dubitat de sua secta

1611.

quâ tacitè monebatur" si talis reuera fuerit Lutherus & alij quos tanquam Cælo demissos viros veneramus, malo sanè loco nos sumus qui illos sequimur) Pudebat interim incidisse in paucorum foliorum fasciculum Papiſticum quem per se non posset conuincere erroris; domi non habebat appositos libros ad indagandam veritatem; verebatur alijs indicare vnde ei iniectus erat scrupulus; hunc tamen & illum adibat ex doctioribus, & velut aliud agens miscbat sua dubia colloquijs; sed cum nihil referret præter quæstionis declinationem, aut facti, quod frequentibus testimonijs probabatur, nudam inficiationem, inquietudinis domesticæ pertæsus Londinum ad amplissimas Bibliothecas auolat; inspicit fontes ex quibus hausta probatio; nihil dissonum, nihil deprauatum repertiens hærebat attonitus, & anxius quid consilij capiendum esset; incidit in non vsitatum illud quidem sed quod ratiocinanti æquissimum videbatur. Secundò tertioque sub Elizabetha & Iacobo Regibus iureiurando interposito hos terræ Principes agnouerat supremam in ijs etiam quæ diuina ora contingunt habere potestatem: Audendum igitur ratus est sibi, & à Iacobo Rege (Capite scilicet Ecclesiæ Anglicanæ.) petendum remedium; & ne quid humani eum ab hac mente retraheret voto se adstringit ad præstandum. Itaq; supplicibus literis animi ægritudinem eiusque originem breuiter explicat; has iunctas libello (in cultiorem formam composito) ipse supplex tradit Greenwichi dum Rex die veneris Sancto ad Sacrarium progrediebatur vt precibus de more interesset, rogans vt dignaretur sua Majestas decernere quamam & à quo medicina querenda malo esset. Rex vt aperuit, Hic" est, inquit, ex Papiſtis quispiam) & sisti iussit hominem, misso ex regij cubiculi custodibus nobili viro qui interrogaret quis, & vnde esset, cuius conditionis aut instituti vir, & qua mente librum literis supplicibus adiunxisset, ad quæ cum parçè responderet sperans se regi egredienti rationem coram redditurum, datus est alteri custodiendus donec pomeridiano tempore vacuum esset. Tum sedenti in aula Concilij Regij Archiepiscopo Cantuariensi oblatus, astantibus hinc inde ex Cleri & nobilium ordine plurimis, post multa modò blandè, modò seuerè dicta de nouæ formæ literis, de temerario ad Regem accessu, de libello malè iuncto literis, quem *Personij* esse dicebat Archiepiscopus multarum proditionum Architecti, & quorum librorum numerum sat copiosum ipse flammis tradidisset, *Personium* ipsum egregiè excepturus si in manus veniret; "Quis auctor sit libri (inquit *Walsinghamius*) mihi certe ignotum est, neque valde est curæ quis fuerit: de rerum in eo digestarum veritate est quæstio: Etenim si vera sunt quæ narrantur de Lutheri commercio cum malo dæmone, de Caluini, & Beza, & ipsius Lutheri impudica impudentia, de fraude vniuersorum in tractandis dolosè scripturis sacris sanctisque Patribus, & alia plura, non alieno sermone, sed ipsorummet verbis expressa, haud facilè mihi suaserò nos rectam tenere viam: Quamuis enim de scriptoris auctoritate necesse sit decedat aliquid si fuerit Regi aliis in rebus iniurius, & quemadmodum rectè notatum est, Aduocati in defensione Clientum mille mendacijs aduersarium impetere soleant,

catamen

A Rege
petit solu-
tionē du-
biorum in
quæ incide-
rat.

Causa cō-
mittitur
Archiepis-
copo.

ea tamen ipsa quando ostenduntur quàm sint mendacia veritatem illustrant & ornant; & si verum est responsum esse pridem huic libro, hoc ipsum videre auco responsum quò facilius acquiescam: satis enim ubiq; notum est quàm ego acer semper fuerim Papistarum oppugnator; & horresco cogitans si forte obiectum fuerit eius superstitionis vel leue desiderium: quandoquidem tamen in hunc angorem incidi percuperem animo meo fieri satis) Fict tibi satis (inquit Pseudo-Cantuariensis) tu modò me cras conuenias in Palatio Archiepiscopali. Crastinus vt illuxit, Cantuariensis hominem commendat Couello Sacellano suo instituendum. Vt sedere, prolatis Lutheri scriptis, & ijs locis perlectis qui in defensione recensentur, cum se *VValsinghamius* commoueri ostenderet, mirarique totidem verbis quot Lutherus scripsit recitari omnia, auertens se Couellus, "Vt vides, inquit, *VValsinghami*, hos libros & plures huiusmodi apud me habeo; Ego istos non tero; ab antiquo tempore apud me sunt; numero & ego inter Papistas affines aliquos, & amicos complures; ista me non commouent: si de eorum doctrinæ veritate persuasum mihi esset, nullius me dignitatis, nullius comodi cogitatio ab illa sequenda abduceret;) Atq; in huiusmodi parergis extracto tempore in horam prandij discessum est, factâ potestate *VValsinghamio* domum suam reuifendi donec vocaretur: postero tamen die, siue quoniam Rex rationem exposceret, siue orta esset aliunde perturbatio, Cantuariensis non nisi multis oneratum iniurijs dimittit, multisque culpatum quod ausus fuisset Regi libellum huiusmodi offerre, adstrictum etiam iureiurando vt libros duos Thomæ Bell Sacerdotis Apostatæ diligenter percurreret, & doctum aliquem ruri consuleret, quò in ea quam à puero professus esset fide confirmaretur.

V. Perspicuum erat Cantuariensem & cæteros diuerticula quærere, cupereque de præcipua questione vitare congressum, ruri tamen ne iurandum neglexisse videretur, Apostatæ libros diligenter euoluit, notatis & in aduersaria relatis locis quæ nouam dubitationem afferrent, auerent scrupulum: Rabulam enim agebat ille potius furiosum quàm cauæ modestum defensorem atque in maledicta ubique & in exaggerationes excurrens, legendi pariebat nauicam, non acuebat cupiditatem. Interea etiam pseudo ministrorum doctissimos consulebat, quos forte Visitationis Ecclesiasticæ munus conuocauerat, sed pari cum prioribus euentu: reperta tamen apud eorum quempiam responsione ad *Personij* librum, lætus se ad examen collationemque dictorum accingebat: Vt enim ab eo *Personij* scripto orta est omnis illa anxietas, ita alio nullo remedio sanari posse videbatur quàm si aut vera aut falsa conuincerentur quæ in eo recensentur. Londinum igitur rursus ad Cantuariensem & ad Bibliothecas proficiscitur. Cantuariensis familiariter primùm & amicè acceptum rogat num legendo colloquendoque suo ipsius tandem animo satisfecisset; tum in corona plurium vnâ sedentium doctorum hominum rei serie explicata, cum *VValsinghamius* tam procul se ab tranquillitate potiùd abesse diceret vt ex ipsis quos acceperat Apostatæ libris nouis scrupulis agi-

Ddd 3

tare-

1611.

Archiepiscopus alteri rē committit.

Noua dubitatio ex Apostatæ libris.